

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ОНПУ
ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**IV Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ»**

26-28 червня 2019 року, м. Одеса

Київ «Каравела» 2019

УДК 342.5 (477)

Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання державно-правового розвитку України» містить тези наукових праць, у яких розглядаються: сучасний стан та перспективи розвитку національної правової системи України, реформи в сфері державного управління України в рамках вивчення міжнародного досвіду та розкриття вітчизняних реалій, трансформаційні процеси в сучасному українському суспільстві. Окремо увагу приділено фізичній культурі та спорту, здоровому способу життя як факторам формування сучасного соціуму в Україні. Також розглянуто філософський, історичний та культурологічний аспекти суспільно-політичного розвитку України. Не залишилася осторонь й державна інформаційна політика в нашій країні та шляхи її реалізації.

Редакційна колегія:

Марущак В. П. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державознавства і права Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України.

Білоусов О. С. – доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних відносин та права Одеського національного політехнічного університету.

Кочорадзе О. Г. - доктор історичних наук, професор Грузинського Технічного Університету, заступник головного редактора Наукового журналу “ВЛАСТЬ И ОБЩЕСТВО (История, Теория, Практика)”.

Чістякова І. М. – кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин та права Одеського національного політехнічного університету.

Гегечкорі О. В. – доцент, доцент кафедри соціальних та правових дисциплін Національної академії Національної гвардії України.

Семенов С. С. - канд. філос. наук, доцент кафедри соціальних та правових дисциплін Національної академії Національної гвардії України.

Прилуцька А. Є. - канд. філос. наук, проф. ХАІ, завідувач кафедри документознавства та української мови, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».

Шевченко В. П. – директор Березівського вищого професійного училища ОНПУ, викладач вищої категорії, відмінник освіти України.

Шевченко Г. О. – заступник директора з навчально-методичної роботи та міжнародних зв'язків Березівського вищого професійного училища ОНПУ, викладач вищої категорії.

Кривдіна І. Б. – канд. істор. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та права Одеського національного політехнічного університету (відповідальний секретар).

Моїсеєва Т. М. – канд. істор. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та права Одеського національного політехнічного університету.

Бабіна В. О. – канд. політ. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та права Одеського національного політехнічного університету.

Рецензенти:

Пахомова Т. І. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри регіональної політики та публічного адміністрування Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України

Оганісян М. С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України

Актуальні питання державно–правового розвитку України: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (26-28 червня 2019 р., м. Одеса). – К.: Видавництво «Каравела», 2019. – 184 с.

ISBN 978-966-222-978-3

Видавництво «Каравела», 2019

ЗМІСТ

Оборський Г. Сучасні проблеми створення та впровадження інноваційних та наукоємних технологій в Україні.....	7
Нестеренко С. Проблеми збалансування ринку праці та ринку освітніх послуг в Україні.....	10
СЕКЦІЯ 1 «НАЦІОНАЛЬНА ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»	
Білоусов О., Гарнік О. Аналіз правового регулювання забезпечення права на мирні зібрання в Україні.....	13
Букач В. Правосвідомість і сучасна правова культура.....	16
Кривдіна І., Овчаренко Т. Використання міжнародного досвіду при впровадженні посади поліцейського офіцера громади в Україні, його правовий статус.....	18
Латишева В., Самолюк К. Нормативно-правове забезпечення права брати участь в управлінні державними справами, референдумах та виборах.....	22
Моїсеєва Т., Колесов Є. Реформи правоохоронної системи Грузії в працях українських дослідників.....	26
Саїнчин О. Необхідність визначення поняття «серійність злочину» та «злочинний промисел» у КПК України.....	30
Татакі Д., Міронова О. Адаптація законодавства України про авторське право та суміжні права до стандартів ЄС: проблеми та перспективи.....	33
Шарапанівський В. Законодавча та нормативна база України у галузі метрології.....	37
СЕКЦІЯ 2 «РЕФОРМИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»	
Kochoradze Otar. Collective management societies.....	39
Новак Г. Транскордонне співробітництво: проблеми, принципи, рівні...43	
Оганісян М. Довіра як нематеріальна цінність публічного управління...46	
Панченко Г. Вплив системних реформ в Україні на процес впровадження моделі багаторівневого управління регіональним розвитком.....	48
Пахомова Т. Щодо публічних службовців в контексті реалізації політики розвитку публічної служби.....	51
Рокотянська А. Взаємодія органів публічної влади в умовах децентралізації.....	53
Самофалов Р. Впровадження Європейських стандартів доброчесності у політику формування публічної служби України.....	56
Скурчак Т. Ціннісні девіації публічної служби в галузі охорони здоров'я.....	61
Фальковський А., Махненко Д. Правові основи обмеження доступу до інформації в публічному адмініструванні.....	64

СЕКЦІЯ 3 «ДЕРЖАВНА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Воробйова Г. Правові засади жіночих нагород в Україні у XX-XXI ст. ст.....	66
Кара Є. Нормативно-правова регламентація домашнього насильства.....	69
Морозенко А. (Науковий керівник - Татакі Д.) Соціальна робота з сім'ями, що виховують дитину з синдромом Дауна.....	72
Огречук Ю. (Науковий керівник - Татакі Д.) Профілактика гемблінгу у студентському середовищі.....	76
Ozernuk Ganna, Ivanchenko Nikita. Origins of health insurance.....	80
Прилуцька А. Аксіо-корелювання соціогуманітарного знання в сучасному соціокомунікативному просторі.....	81

СЕКЦІЯ 4 «ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ТА ДЕРЖАВІ, ЇХНІЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СВІТОВИМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ»

Бабіна В. Захист прав людини на сприятливе навколишнє середовище в міжнародному праві.....	84
Бабіна В., Циганова К. Питання про класифікацію форм держави.....	88
Гайтан В., Світличний Г. Права людини: плюралізм інтерпретацій.....	91
Зірчак Г., Мариморич Ю. Міжнародні документи щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків.....	93
Чебан М. (Науковий керівник – доц. Озернюк Г.) Історія створення і розвитку ООН.....	96
Chernov Tymofii. Trademark law treaty (TLT).....	97
Шарапанівський В. Розвиток машинобудівної галузі у сучасних умовах.....	99
Шевченко Б., Шевченко М. Становлення політичної системи в Україні.....	102

СЕКЦІЯ 5 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ, ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО СОЦІУМУ В УКРАЇНІ»

Зазимко Н., Мамедов Р. Физическая культура и спорт в учреждении высшего образования.....	104
Моднов Д., Петрусева Г. Значення фізичної культури в житті студентів.....	107
Моднов Д., Петрусева Г. Роль волейболу у системі фізичного виховання студентів закладів вищої освіти.....	111
Петелкакі В., Петелкакі В., Біллер П. Вплив плавання на здоровий спосіб життя.....	115
Петелкакі В., Петелкакі В., Біллер П. Готовність студентів до самоорганізації здорового способу життя засобами фізичної культури.....	119

Петелкакі В., Петелкакі В., Біллер П. Роль гімнастики у формуванні здорового способу життя.....	123
СЕКЦІЯ 6 «СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, ІСТОРИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»	
Орловська А. (Науковий керівник – Грицюта О.) Суспільно-політичне та правове положення жінки в епоху європейського Середньовіччя.....	125
Семенов С., Гегечкорі О. Новітні релігії та їх вплив на свідомість людини.....	128
Федорова А. Будівництво старообрядницьких храмів на території України (за матеріалами ж. «Церковь», 1908-1910 рр.).....	130
СЕКЦІЯ 7 «ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ»	
Gibinsky Lubomir. Information systems security.....	133
Колесов Є., Мельник С. Нормативно-правове підґрунтя організації конфіденційного діловодства в органах державної пенітенціарної служби України.....	136
Кубко В. Медіакультура в епоху розвитку інноваційних технологій.....	143
Кубко В., Марущак Д. Комунікативні стратегії розвитку компаній/брендів.....	146
Кудлай І. Інноваційні технології у системі сучасного освітнього процесу.....	149
Кудлай Т., Кудлай І. Сучасні інформаційні технології та оздоровчий фітнес.....	153
Панькевич О. Нормативно-правова документація працівників ЗМІ: етичний аспект.....	156
Сікорська В., Блінська Ю., Колесов Є. Сучасні умови становлення інформаційно-комунікативної компетентності фахівця.....	158
Татакі О., Катранюк І. Нормативно-правові засади функціонування системи електронного документування в Україні.....	163
Татакі О., Кіпер І. Нормативно-правовий аспект забезпечення захисту інформації на підприємстві.....	167
Татакі О., Колесов Є. Роль інформаційного забезпечення в управлінні компанією.....	170
Татакі О., Плахута М. Режимно-секретна діяльність щодо охорони державної таємниці в Україні.....	174
Чістякова І., Науменко М. Правове регулювання захисту персональних даних дітей в Інтернет середовищі.....	178
Яковлєв І. Про деякі аспекти впливу Конгресу української інтелігенції щодо інформаційної політики України.....	181

СЕКЦІЯ 4

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ТА ДЕРЖАВІ, ЇХНІЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СВІТОВИМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Бабіна В.

канд. політ. наук., доцент кафедри міжнародних відносин та права
Одеський національний політехнічний університет
(Одеса, Україна)

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ НА СПРИЯТЛИВЕ НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Від стану навколишнього середовища безпосередньо залежить життя і здоров'я людей. Так, наприклад, 40% всіх людських смертей пов'язано з несприятливими екологічними умовами життя, більше мільярду людей досі не мають доступу до чистої питної води, що викликає в свою чергу зростання кількості інфекційних захворювань, більше 4 мільярдів людей змушені жити в умовах інтенсивного забруднення повітря. Все це, безумовно, викликає обґрунтовані побоювання за майбутнє наступних поколінь і за людство в цілому. Погіршення екологічної обстановки є сьогодні однією з причин міграції населення, в міжнародному праві почали з'являтися такі поняття, як «екологічний біженець» і «кліматичний біженець».

Останнім часом пильну увагу міжнародної спільноти спрямовано на охорону навколишнього середовища. У світлі глобальних екологічних проблем забезпеченню сприятливого навколишнього середовища приділяється досить багато уваги. Все більшого значення набувають питання екологічної безпеки, зміст якої представляється ширше, ніж просто охорона навколишнього середовища, оскільки включає в себе не лише забезпечення сприятливого стану навколишнього середовища, але і забезпечення екологічних інтересів і потреб людини, суспільства і держави. У числі принципів міжнародного екологічного права є й такі, які безпосередньо пов'язані з правами людини, наприклад, право людини на сприятливе навколишнє середовище.

Сформовані останнім часом екологічні права являють собою природні індивідуальні права людини, визнані і закріплені в законодавчому порядку і забезпечують задоволення різних потреб людини у взаємозв'язку з природою. Також слід зазначити, що екологічні права людини носять невідчужуваний характер і належать кожній людині. Це особисті права, пов'язані з життям людини в сприятливому для неї навколишньому середовищі, і їх забезпечення не повинно залежати від

рівня економічного розвитку тієї чи іншої держави. Основою для забезпечення екологічних прав має бути вжиття державою певних заходів з підтримання біосфери в придатних для всього живого умовах, як для сьогодення, так і для майбутніх поколінь.

Право людини на сприятливе навколишнє середовище формувалося в міжнародному праві кілька десятиліть, воно стало основним правом людини, що потребує захисту в умовах прогресу промислових технологій. Виділяють чотири етапи формування права людини на сприятливе навколишнє середовище в міжнародному праві.

На першому етапі (з 1948 по 1972 рр.), коли приймалися базові міжнародні документи, такі як: Статут ООН 1945 р., Загальна декларація прав людини 1948 року, Міжнародні пакти про права людини 1966 р., не згадується «право на сприятливе навколишнє середовище». Проте в текстах документів зазначається зв'язок між якістю «умов життя» та якістю навколишнього середовища, а також вказується на наявність такого «життєвого рівня», який необхідний людині для гідного існування. Право людини на екологічно чисте довкілля тісно пов'язане з природними правами людини на життя, звідси низку міжнародно-правових документів у сфері прав людини можна розглядати як основну частину екологічного права.

На другому етапі (з 1972 по 1992 рр.) спостерігається зростання кількості міжнародних документів у сфері охорони навколишнього середовища. Поштовх був даний Стокгольмською конференцією з питань захисту навколишнього середовища в 1972 р., за підсумками якої була прийнята Декларація з проблем навколишнього середовища людини і проголошений План заходів з охорони навколишнього середовища 109 пунктів, доповнений резолюцією ООН з питань організації та фінансування цього Плану. В подальшому також була заснована Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), штаб-квартира якої знаходиться в Найробі (Кенія). Охорона навколишнього середовища в умовах глобалізації і зміни клімату обумовлює необхідність в такому сильному механізмі управління, як система ООН.

У Декларації вперше в міжнародному праві було сформульовано поняття «права людини на сприятливе навколишнє середовище». Принцип 1 Декларації Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем навколишнього середовища людини, прийнятої в 1972 р. в Стокгольмі, проголошує, що кожна людина має право на свободу, рівність і сприятливі умови життя в навколишньому середовищі, якість якого дозволяє вести гідне і процвітаюче життя, і несе головну відповідальність за охорону і поліпшення навколишнього середовища на благо нинішніх і майбутніх поколінь. Вперше на міжнародному рівні був зафіксований зв'язок між охороною природного середовища і основними правами людини, до того

ж була закріплена відповідальність держав за забезпечення цього права і за охорону і поліпшення навколишнього середовища. Після Стокгольмської конференції 1972 р. починається невідомий раніше в міжнародному праві процес його поступової екологізації. Трохи пізніше, у 1982 р., Генеральна Асамблея ООН схвалила Всесвітню хартію природи, яка визначила основні напрями міжнародного співробітництва в галузі охорони навколишнього середовища, в тому числі заходи по збереженню генетичного різноманіття і раціональному використанню природних ресурсів.

Третій етап бере свій початок з 1992 р., триває аж до 2002 р. і пов'язаний з реалізацією рішень Конференції ООН в Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища і розвитку 1992 р. У прийнятій за підсумками конференції Декларації зазначається ряд нових елементів права людини на сприятливе навколишнє середовище. Зокрема, право вимагати обмеження і ліквідації нежиттєздатних моделей виробництва і споживання; право на доступ до міжнародної інформації про стан навколишнього середовища, яка є в розпорядженні різних держав; право брати участь у вирішенні міжнародних проблем, що стосуються навколишнього середовища; право на ефективні судові та адміністративні процедури, включаючи відшкодування заподіяної шкоди; право людини брати участь у прийнятті екологічно значущих рішень.

В цілях підтримки захисту права людини на сприятливе навколишнє середовище для її здоров'я та добробуту, а також права на доступ до інформації та участь громадськості в процесі прийняття рішень і на доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища, у 1998 р. в рамках Європейської економічної комісії ООН була прийнята так звана Орхуська конвенція. Прийнята в місті Орхусі (Данія), Конвенція не тільки згадує право на сприятливе навколишнє середовище (у преамбулі та статті 1), але і розкриває його зміст. Дана конвенція розуміє під правом людини на сприятливе навколишнє середовище «право жити в навколишньому середовищі, сприятливому для її здоров'я та добробуту».

I, нарешті, виділяють четвертий етап (з 2002 р. по даний час), який бере свій початок з Йоханнесбургського екологічного самміту 2002 р. Прийнята за підсумками Йоханнесбурзька декларація зі сталого розвитку 2002 р. спрямована на викорінення бідності, зміну моделей виробництва і споживання, а також на охорону і раціональне використання природних ресурсів. У рішеннях конференції підкреслюється відмінність можливостей розвитку для розвинених країн, пропонуються заходи по забезпеченню сталого розвитку країн Африки, Латинської Америки і ряду інших регіонів. Примітно, що в п. 169 Плану виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні підкреслюється необхідність

подальшого вивчення питання про зв'язок між навколишнім середовищем і правами людини, включаючи право на розвиток.

Всі люди мають право на безпечне, здорове і екологічно чисте навколишнє середовище. Це право та інші права людини, включаючи цивільні, культурні, економічні, політичні та соціальні, є універсальними, взаємозалежними і неподільними. Кожна людина має право на справедливе користування благами, збереження і раціональне використання природи і природних ресурсів для задоволення своїх потреб. У той же час всі люди зобов'язані берегти і охороняти навколишнє середовище, а держави повинні забезпечувати дотримання і здійснення права на безпечне, здорове і екологічно чисте навколишнє середовище. Для цього їм слід приймати адміністративні, законодавчі та інші заходи, спрямовані на ефективну реалізацію права людини на сприятливе навколишнє середовище.

Закріплення права на сприятливе навколишнє середовище в міжнародних актах призвело до того, що держави почали закріплювати його в своєму національному законодавстві. У національному праві багатьох держав це право було закріплено в конституціях. Необхідно відзначити, що формулювання цього права в різних конституціях ряду країн не відрізняється одноманітністю, що призводить до різного розуміння змісту права на сприятливе навколишнє середовище.

Право людини на сприятливе навколишнє середовище знаходиться на стику міжнародного екологічного права, міжнародного права, прав людини та відповідних галузей внутрішньодержавного права, норми яких передбачають охорону і забезпечення прав людини, в тому числі охорону навколишнього середовища і забезпечення екологічної безпеки. Таким чином, крім свого нормативного закріплення в міжнародних документах, право людини на сприятливе навколишнє середовище повинно забезпечуватися національним законодавством держав.

Отже, право на сприятливе навколишнє середовище відноситься сьогодні до засадничих прав людини і забезпечує підстави для здорового та благополучного існування людей. На думку деяких вітчизняних вчених, право на сприятливе для сталого розвитку навколишнє середовище є природним правом людини і це право поступово стає нормою звичаєвого права в міжнародному праві.

Література:

1. Загальна декларація прав людини (1948 р.) // Документи та матеріали. М: Міжнародні відносини, 2009. - С. 413-419.
2. Декларація принципів Конференції ООН з проблем навколишнього людини середовища, 1972. Чинне міжнародне право. В. 3-х томах. // Упоряд. Ю. М. Колосов, Е. С. Кривчикова, М., 1996.

3. Екологічне право: навч. посібник / С. А. Балашенко [та ін.] ; за ред. Т. І. Макарової, В. Є. Лізгаро. - Мінськ: БГУ, 2008.
4. Балашенко, С. А. Судовий захист права на сприятливе навколишнє середовище: проблеми теорії і практики / С. А. Балашенко, Є. В. Лаєвська // Судовий вісник. – 2006. – № 4. – С. 34-37.

Бабіна В.

канд. політ. наук., доцент кафедри міжнародних відносин та права

Циганова К., студентка

Одеський національний політехнічний університет

(Одеса, Україна)

ПИТАННЯ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ ФОРМ ДЕРЖАВИ

Форма держави на сьогодні включає в себе три традиційні елементи: форму правління, форму державного устрою і форму політичного режиму. З цих елементів форма державного устрою менше за інших піддається різного роду дискусіям, оскільки поділ держав на федерації і унітарні держави має своєю основою міцний, стійкий і статичний критерій, що базується на територіальній структурі держави, яка легко визначається, і тому типологія держав за цим критерієм практично не піддається ніяким змінам. Інші ж елементи (форма правління і форма політичного режиму), викликаючи безліч суперечок через багатоаспектність, що лежить в основі їх критеріїв, мають безліч класифікацій, які в той чи інший часовий відрізок перестають відповідати наявним реаліям, у зв'язку з чим виникає необхідність розробки нових класифікацій. Ця необхідність пов'язана з тим, що кожна держава за своєю природою унікальна, й на її специфіку і внутрішній зміст найсерйозніший вплив роблять культурно-етнічні, цивілізаційні, географічні та інші особливості розвитку складового його народу (варто порівняти держави Заходу і Сходу). З розвитком держави розвивається і змінюється його внутрішній зміст, отже, змінюється і форма. Саме цим фактором пояснюються різноманіття і мінливість форм держави, що, в кінцевому рахунку, і визначає неможливість будь-якої спроби створити єдину, загальновизнану, закінчену і всеосяжну класифікаційну систему форм правління і форм політичного режиму. Але, разом з тим, дослідники, як західні, так і українські, продовжують робити спроби по удосконаленню діючої класифікаційної системи, хоча це завдання - аж ніяк не з легких, оскільки, як підкреслює Е. Хейвуд: «Самі політичні системи сьогодні змінюються настільки швидко, що класифікувати їх надзвичайно складно: це вічна гонка за постійно змінюваною політичною реальністю» [2, с. 38].